

Posudek vedoucího na diplomovou práci **Adély Koryntové** Globalizace: společensko-politické důsledky činnosti nadnárodních korporací, PedF UK 2012.

Předložená diplomová práce se zabývá náročným aktuálním tématem, které je současně předmětem mnoha diskusí nejen v ekonomii, ale i v sociologii, politologii a dalších společenských vědách. Těžiště práce je v pohledu sociologickém a politologickém, ekonomickými aspekty se zabývá autorka v omezenější míře, i když poměrně rozsáhle (u tohoto tématu ani jinak nelze), neaspiruje však v tomto ohledu na větší hloubku a šíři.

Nesporným kladem diplomové práce je její velmi solidní zakotvení v literatuře, s níž autorka pracuje velmi hojně, ale současně kriticky. Staví proti sobě různé koncepty a snaží se formulovat i vlastní stanoviska. Práce rozhodně není kompilátem, ale tvůrčím uchopením literárních zdrojů. Poměrně méně autorka pracuje s dalšími prameny a zdroji, statistikami, dokumenty, analýzami. To je trochu škoda zejména proto, že by jí práce s těmito materiály umožnila více doložit řadu tvrzení a diskusí, které uvádí a rozvádí (např. i přehlednými tabulkami a grafy).

V obecnějším vymezení samé globalizace není nakonec zcela jasné, jaké je konečné stanovisko autorky k tomuto vymezení. Pokus o vlastní vymezení s důrazem na vědecko-technický rozvoj poněkud odvádí pozornost od hlavních faktorů a příčin globalizace, jimiž je spíše přece jen vývoj ekonomického systému (v úzké vazbě se systémem politickým). Z textu samého a dalších analýz to nakonec autorce stejně vyplývá. Z toho jí pak plyne spíše příklon ke kritičtějšímu hodnocení globalizačních procesů v jejich současné podobě než k vyzvedávání jejího přínosu.

Není také zcela zřejmé v historických exkurzech, k jakému časovému vymezení „počátků“ (nechejme stranou prehistorii) globalizace se autorka kloní. Pokud až k poslední třetině 20. století, pak s tím značně kontrastuje např. Marxovo vymezení internacionalizace jeho doby, které je až pozoruhodně shodné s hlavními charakteristikami globalizace, jak je uvádí např. A. Giddens.

Některé výroky („vše souvisí se vším“) a pasáže práce jsou přece jen poněkud zjednodušující. Škoda např., že autorka nevěnovala více prostoru např. globalizaci v oblasti médií, která jistě přispívá právě oné globalizaci trhu, konzumu, kultury atd. Vždyť právě největší média ovlivňující názory, mínění, postoje, životní styl v globálním měříku jsou velmi často v rukou nadnárodních korporací, které jsou hlavním tématem práce.

Stejně tak by zasloužila více rozvinout otázka jak proti „kolonizaci“ ekonomickým čelit v globálním a regionálním měřítku politicky (srov. např. pojetí A. Giddense nebo U. Becka).

Práce je ovšem i tak poměrně rozsáhlá a hutná, je tedy do určité míry otázkou, nakolik by zařazení těchto problémů ještě ve větší míře unesla.

Celkově práci hodnotím velmi příznivě a doporučuji ji k obhajobě.

15. prosince 2012

Doc. PhDr. Radomír Havlík, CSc.

Otázky k obhajobě:

1. Jak se vyvíjelo a v současnosti je místo České republiky v světovém systému?
2. Které jsou nejvýznamnější nadnárodní korporace v oblasti médií, „kdo ovládá“ současná světová média?